

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

Розробник(и): Соболевська М.О. д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри теорії та історії соціології

(підпис) Малес Л.В.

Протокол № 25 від «28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рефлексивні процеси в сучасній теоретичній соціології

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1

Голова науково-методичної комісії
(підпис) Червінська Т.Г.
(прізвище та ініціали)

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 20__/20__
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачі: Соболевська М.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

1. Мета дисципліни – поглибити знання студентів про стан розвитку сучасної соціологічної теорії, ознайомити їх із актуальними тенденціями розвитку соціології, представити перспективи розвитку сучасного соціологічного теоретизування.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.
2. Вміти працювати з науковою літературою та періоджерами
3. Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії

3. Анотація навчальної дисципліни:

Спецкурс спрямований на ознайомлення студентів магістратури соціологічного факультету із основними напрямками сучасної соціологічної теорії. Кумулятивний характер соціологічного знання обумовлює як різносторонню критику в сучасних соціологічних теоріях попередніх теоретичних здобутків, так і спроби здійснити новий синтез старих суперечностей, дати власний прогноз розвитку соціологічного знання у майбутньому.

4. Завдання (навчальні цілі):

дати розгорнуту картину ситуації в сучасному соціологічному теоретизуванні через ознайомлення студентів із основними напрямками розвитку сучасної теоретичної соціології.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність використовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння для участі в наукових і науково-прикладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (фк27)
- Вміння теоретично рефлексувати стосовно сучасних соціальних процесів, феноменів та повсякденних соціальних взаємодій (фк29)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Основні принципові положення провідних течій сучасної соціологічної теорії	Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота, творче есе	10
1.2	Специфіку цих течій в соціології та їх основних представників	Лекція, семінар, самостійна	контрольна робота, творче есе	20
2.1	Працювати з бібліографією та першоджерелами, аналізувати, узагальнювати, робити порівняльну характеристику персоналій, ідей та принципів	Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота, творче есе	20
2.2	Використовувати фундаментальні соціологічні знання на практиці для опису й пояснення процесів розвитку теоретичного знання	Лекція, семінар, самостійна робота	Творче есе, практичні завдання	50

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2
Програмні результати навчання (назва)				
Застосовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння для участі в наукових і науково-прикладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (прн33)	+	+	+	+
Здійснювати теоретичну рефлексію стосовно сучасних соціальних процесів, феноменів та повсякденних соціальних взаємодій (прн35)			+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Індивідуальна та групова робота на заняттях РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 - 50/30 балів
2. Кр 1 з тем 1-3, РН 1.2, РН 2.1 – 15 балів/8 балів
3. Кр 2 з тем 4-5, РН 2.1, РН 2.2 – 15 балів/8 балів
4. Есе з дисципліни, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – 20 балів/14 балів

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

1. Індивідуальна та групова робота на заняттях РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – протягом семестру
2. Кр 1 з тем 1-3, РН 1.1, РН 1.2 – після теми 3
3. Кр 2 з тем 4-5, РН 2.1, РН 2.2 – після теми 5
4. Есе з дисципліни, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – після теми 5

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Місце рефлексивності в сучасній соціологічній теорії				
1	Рефлексивність сучасної соціологічної теорії та її витоки	2	2	10
2	Рефлексивна соціологія А.Гюлднера	2	4	12
3	Місце рефлексії в соціології П.Бурдьє	2	4	14
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	
2. Концепції рефлексивності в теоріях Н.Лумана та Е.Гідденса				
4	Самореферентність системи як рефлексія в соціологічній концепції Н.Лумана	2	4	12
5	Сучасність, модернізація та рефлексія в соціології Е.Гідденса	2	2	12
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	
	ВСЬОГО	10	20	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 10 год.

Семінари – 20 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Turner J. (ed.) Theory Building in Sociology: Assessing Theoretical Cumulation. Newbury Park: Sage, 1989.
2. Waters M. Modern Sociological Theory. - London: Sage, 1994.
3. Давыдов Ю.Н. и соавт. История теоретической социологии. М.: Канон. Т.3, 1998. С. 39-50.
4. Йоас Х., Кнебель В. Социальная теория: двадцать вводных лекций / Ханс Йоас, Вольфганг Кнебель. – СПб.: Алетейя, 2011. – 840 с.
5. Ритцер Дж. Современные социологические теории (5-е издание). Москва и др.: Питер, 2002.

Додаткова:

1. Бурдьє П. Опыт рефлексивной социологии // Теоретическая социология. Антология Т.2. – М., 2002. – С.373-424.
2. Гидденс Э. Социология и модерн // Контексты современности-1: Актуальные проблемы общества и культуры в западной социальной теории: Хрестоматия / Сост. И общ. Ред. С.А. Ерофеев. 2-е изд. Доп. И перераб. Казань: Изд-во Каз. Ун-та, 2000. С. 41-48.
3. Гюлднер А. Наступающий кризис западной социологии. - СПб.: Наука, 2003. - 576 с.
4. Луман Н. Тавтология и парадокс в самоописаниях современного общества // Социологос – социология, антропология, метафизика. Вып.1 Общество и сферы смысла. – М., 1991. – С. 194-218.
5. Попков Ю.В., Тюгашев Е.А. Рефлексивная социология - философия, наука или нечто третье? // Социология в Сибири: состояние и перспективы развития. Материалы межрегиональной научно-теоретической конференции 15-16 ноября 2002г. - Новосибирск: Изд-во НИПКиПРО, 2003. - С. 111-123.
6. Соболевська М.О. Рефлексивність сучасної соціології та її витоки // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірка наукових праць. – Харків: Видавничий центр Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, 2005. – С.13-19.

7. Танчер В.В. Алвин Гюлднер: обновление и критика в американской социологии // Современная американская социология. – М.: Изд-во Московского ун-та, 1994. – С.251-264.
8. Тернер Дж. Структура социологической теории. М., 1985.
9. Фуко М. Археология знания / Мишель Фуко. – СПб: ИЦ Гуманитарная академия, 2004. – 416 с.
10. Юдин Г. Рефлексивная социология между действительностью и недействительностью // Социологический журнал. - 2009. - № 3. - С. 96—117.